

Zarządzenie Nr 14/2011
Wójta Gminy Złota
z dnia 30 marca 2011r.

w sprawie: **polityki bezpieczeństwa i instrukcji zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych w Urzędzie Gminy w Złotej .**

Na podstawie art. 33 ust.3 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U.Nr 142, poz. 1591 z 2001r. z późn. zm.) w związku z art. 36 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz.U.Nr 101 poz.926 z późn.zm.) oraz §3 i §9 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz.U.Nr 100, poz. 1024), zarządza się co następuje:

§1.Ustala się: politykę bezpieczeństwa i instrukcję zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych w Urzędzie Gminy w Złotej stanowiącą załącznik Nr 1 do niniejszego Zarządzenia.

§ 2.Polityka bezpieczeństwa informacji ma zastosowanie na wszystkich stanowiskach pracy, gdzie przetwarzane są dane osobowe lub praca odbywa się w systemie informatycznym Urzędu Gminy w Złotej.

§3.Z treścią Polityki bezpieczeństwa informacji , o której mowa w § 1 Kierownicy Referatów, zapoznają wszystkie podległe osoby zatrudnione przy przetwarzaniu danych osobowych i użytkowników systemu informatycznego.

§4.Wykonanie Zarządzenia powierza się Sekretarzowi Gminy.

§5.Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 14/2011 Wójta z dnia 30 marca 2011 r.

**Polityka bezpieczeństwa i instrukcja zarządzania systemem
informatycznym systemów informatycznych służącym do
przetwarzania danych osobowych
w Urzędzie Gminy w Złotej**

Opracował : Rafał Czapla
imię i nazwisko

Administrator Bezpieczeństwa Informacji

SPIS TREŚCI:

Wprowadzenie.....	3
Rozdział 1. Opis zdarzeń naruszających ochronę danych osobowych.....	5
Rozdział 2. Zabezpieczenie danych osobowych.....	6
Rozdział 3. Kontrola przestrzegania zasad zabezpieczenia danych osobowych.....	9
Rozdział 4. Postępowanie w przypadku naruszenia ochrony danych osobowych...9	
Rozdział 5. Monitorowanie zabezpieczeń.....	11
Rozdział 6. Szkolenia.....	11
Rozdział 7. Niszczenie wydruków i zapisów na nośnikach magnetycznych.....	12
Rozdział 8. Archiwizacja danych.....	12
Rozdział 9. Postanowienia końcowe.....	12
<u>Załącznik nr 1</u> - Granice obszarów oraz osoby i Referaty , które przetwarzają dane osobowe.....	14
<u>Załącznik nr 2</u> - Opis struktur zbiorów.....	15
<u>Załącznik nr 3</u> - Raport z naruszenia bezpieczeństwa systemu informatycznego w Urzędzie – wzór	17
<u>Załącznik nr 4</u> - Wykaz osób, które zostały zapoznane z Polityką Bezpieczeństwa.....	18
<u>Załącznik nr 5</u> – Oświadczenie – wzór.....	19
<u>Załącznik nr 6</u> – Upoważnienie – wzór	20
Załącznik nr 7 – Ewidencja osób upoważnionych – wzór	21

WPROWADZENIE

Niniejszy dokument opisuje reguły dotyczące bezpieczeństwa danych osobowych zawartych w systemach informatycznych w Urzędzie Gminy Złota. Opisane reguły określają granice dopuszczalnego zachowania wszystkich użytkowników systemów informatycznych wspomagających pracę Urzędu. Dokument zwraca uwagę na konsekwencje jakie mogą ponosić osoby przekraczające określone granice oraz procedury postępowania dla zapobiegania i minimalizowania skutków zagrożeń.

Odpowiednie zabezpieczenia, ochrona przetwarzanych danych oraz niezawodność funkcjonowania są podstawowymi wymogami stawianymi współczesnym systemom informatycznym.

Dokument „Polityka bezpieczeństwa i instrukcja zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych w Urzędzie Gminy w Złotej”, zwany dalej „Polityką bezpieczeństwa”, wskazujący sposób postępowania w sytuacji naruszenia bezpieczeństwa danych osobowych w systemach informatycznych, przeznaczony jest dla osób zatrudnionych przy przetwarzaniu tych danych.

Potrzeba jego opracowania wynika z § 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lutego 1999 roku w sprawie podstawowych wymagań bezpieczeństwa systemów i sieci teleinformatycznych (Dz.U. Nr 18 poz. 162) oraz § 3 i 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 100, poz. 1024).

1. „Polityka bezpieczeństwa” określa tryb postępowania w przypadku, gdy:
 - 1) stwierdzono naruszenie zabezpieczenia systemu informatycznego,
 - 2) stan urządzenia, zawartość zbioru danych osobowych, ujawnione metody pracy, sposób działania programu lub jakość komunikacji w sieci informatycznej mogą wskazywać na naruszenie zabezpieczeń tych danych.
2. „Polityka bezpieczeństwa” obowiązuje wszystkich pracowników Urzędu Gminy w Złotej oraz jednostek organizacyjnych gminy.

3. Wykonywanie postanowień tego dokumentu ma zapewnić właściwą reakcję, ocenę i udokumentowanie przypadków naruszenia bezpieczeństwa systemów oraz zapewnić właściwy tryb działania w celu przywrócenia bezpieczeństwa danych przetwarzanych w systemach informatycznych Urzędu.

4. Administrator danych, którym jest Wójt., swoją decyzją wyznacza Administratora Bezpieczeństwa Informacji danych zawartych w systemach informatycznych Urzędu, zwanego dalej "Administratorem Bezpieczeństwa" oraz osobę upoważnioną do zastępowania „Administratora Bezpieczeństwa”.

5. "Administrator bezpieczeństwa" realizuje zadania w zakresie ochrony danych, a w szczególności:

- 1) ochrony i bezpieczeństwa danych osobowych zawartych w zbiorach systemów informatycznych Urzędu,
- 2) podejmowania stosownych działań zgodnie z niniejszą „Polityką bezpieczeństwa” w przypadku wykrycia nieuprawnionego dostępu do bazy danych lub naruszenia zabezpieczenia danych znajdujących się w systemie informatycznym,
- 3) niezwłocznego informowania Administratora danych lub osoby przez niego upoważnionej o przypadkach naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych,
- 4) nadzoru i kontroli systemów informatycznych służących do przetwarzania danych osobowych i osób przy nim zatrudnionych.

6. Osoba zastępująca Administratora Bezpieczeństwa powyższe zadania realizuje w przypadku nieobecności Administratora Bezpieczeństwa.

7. Osoba zastępująca składa Administratorowi Bezpieczeństwa relację z podejmowanych działań w czasie jego zastępstwa.

Rozdział 1

OPIS ZDARZEŃ NARUSZAJĄCYCH OCHRONĘ DANYCH OSOBOWYCH

1. Podział zagrożeń:

- 1) zagrożenia losowe zewnętrzne (np. klęski żywiołowe, przerwy w zasilaniu), ich występowanie może prowadzić do utraty integralności danych, ich zniszczenia i uszkodzenia infrastruktury technicznej systemu, ciągłość systemu zostaje zakłócona, nie dochodzi do naruszenia poufności danych.
- 2) zagrożenia losowe wewnętrzne (np. niezamierzone pomyłki operatorów, administratora, awarie sprzętowe, błędy oprogramowania), może dojść do zniszczenia danych, może zostać zakłócona ciągłość pracy systemu, może nastąpić naruszenie poufności danych.
- 3) zagrożenia zamierzone, świadome i celowe - najpoważniejsze zagrożenia, naruszenia poufności danych, (zazwyczaj nie następuje uszkodzenie infrastruktury technicznej i zakłócenie ciągłości pracy), zagrożenia te możemy podzielić na: nieuprawniony dostęp do systemu z zewnątrz (włamania do systemu), nieuprawniony dostęp do systemu z jego wnętrza, nieuprawniony przekaz danych, pogorszenie jakości sprzętu i oprogramowania, bezpośrednie zagrożenie materialnych składników systemu.

2. Przypadki zakwalifikowane jako naruszenie lub uzasadnione podejrzenie naruszenia zabezpieczenia systemu informatycznego, w którym przetwarzane są dane osobowe to głównie:

- 1) sytuacje losowe lub nieprzewidziane oddziaływanie czynników zewnętrznych na zasoby systemu jak np.: wybuch gazu, pożar, zalanie pomieszczeń, katastrofa budowlana, napad, działania terrorystyczne, niepożądana ingerencja ekipy remontowej itp.,
- 2) niewłaściwe parametry środowiska, jak np. nadmierna wilgotność lub wysoka temperatura, oddziaływanie pola elektromagnetycznego, wstrząsy lub wibracje pochodzące od urządzeń przemysłowych,
- 3) awaria sprzętu lub oprogramowania, które wyraźnie wskazują na umyślne działanie w kierunku naruszenia ochrony danych lub wręcz sabotaż, a także niewłaściwe działanie serwisu, a w tym sam fakt pozostawienia serwisantów bez nadzoru,
- 4) pojawienie się odpowiedniego komunikatu alarmowego od tej części systemu, która zapewnia ochronę zasobów lub inny komunikat o podobnym znaczeniu,
- 5) jakość danych w systemie lub inne odstępstwo od stanu oczekiwanego wskazujące na zakłócenia systemu lub inną nadzwyczajną i niepożądaną modyfikację w systemie,
- 6) nastąpiło naruszenie lub próba naruszenia integralności systemu lub bazy danych w tym systemie,
- 7) stwierdzono próbę lub modyfikację danych lub zmianę w strukturze danych bez odpowiedniego upoważnienia (autoryzacji),
- 8) nastąpiła niedopuszczalna manipulacja danymi osobowymi w systemie.

- 9) ujawniono osobom nieupoważnionym dane osobowe lub objęte tajemnicą procedury ochrony przetwarzania albo inne strzeżone elementy systemu zabezpieczeń,
- 10) praca w systemie lub jego sieci komputerowej wykazuje nieprzypadkowe odstępstwa od założonego rytmu pracy wskazujące na przelamanie lub zaniechanie ochrony danych osobowych - np. praca przy komputerze lub w sieci osoby, która nie jest formalnie dopuszczona do jego obsługi, sygnał o uporczywym nieautoryzowanym logowaniu, itp.,
- 11) ujawniono istnienie nieautoryzowanych kont dostępu do danych lub tzw. "bocznej furtki", itp.,
- 12) podmieniono lub zniszczono nośniki z danymi osobowymi bez odpowiedniego upoważnienia lub w sposób niedozwolony skasowano lub skopiowano dane osobowe,
- 13) rażąco naruszono dyscyplinę pracy w zakresie przestrzegania procedur bezpieczeństwa informacji (nie wylogowanie się przed opuszczeniem stanowiska pracy, pozostawienie danych osobowych w drukarce, na ksero, nie zamknięcie pomieszczenia z komputerem, nie wykonanie w określonym terminie kopii bezpieczeństwa, prace na danych osobowych w celach prywatnych, itp.).

3. Za naruszenie ochrony danych uważa się również stwierdzone nieprawidłowości w zakresie zabezpieczenia miejsc przechowywania danych osobowych (otwarte szafy, biurka, regały, urządzenia archiwalne i inne) na nośnikach tradycyjnych tj. na papierze (wydrukach), kliszy, folii, zdjęciach, płytach dyskietykach w formie niezabezpieczonej itp.

Rozdział 2

ZABEZPIECZENIE DANYCH OSOBOWYCH

1. Administratorem danych osobowych zawartych i przetwarzanych w systemach informatycznych w Urzędzie jest Wójt.

2. Administrator danych osobowych jest obowiązany do zastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych w systemach informatycznych Urzędu, a w szczególności:

- 1) zabezpieczyć dane przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym,
- 2) zapobiegać przed zabraniem danych przez osobę nieuprawnioną,
- 3) zapobiegać przetwarzaniu danych z naruszeniem ustawy oraz zmianie, utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu tych danych.

3. Do zastosowanych środków technicznych należy:

- 1) przetwarzanie danych osobowych w wydzielonych pomieszczeniach położonych w strefie administracyjnej,
- 2) zabezpieczenie wejścia do pomieszczeń, o których mowa w pkt. 1,
- 3) szczególne zabezpieczenie centrum przetwarzania danych (komputer centralny, serwerownia) poprzez zastosowanie systemu kontroli dostępu,
- 4) wyposażenie pomieszczeń w szafy dające gwarancję bezpieczeństwa

dokumentacji,

4. Do zastosowanych środków organizacyjnych należą przede wszystkim następujące zasady:

- 1) zapoznanie każdej osoby z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, przed dopuszczeniem jej do pracy przy przetwarzaniu danych osobowych,
- 2) przeszkolenie osób, o których mowa w pkt. 1, w zakresie bezpiecznej obsługi urządzeń i programów związanych z przetwarzaniem i ochroną danych osobowych,
- 1) kontrolowanie otwierania i zamykania pomieszczeń, w których są przetwarzane dane osobowe, polegające na otwarciu pomieszczenia przez pierwszą osobę, która rozpoczyna pracę oraz zamknięciu pomieszczenia przez ostatnią wychodzącą osobę.

5. Niezależnie od niniejszych zasad opisanych w dokumencie „Polityka bezpieczeństwa w Urzędzie Gminy w Złotej.” w zakresie bezpieczeństwa mają zastosowanie wszelkie wewnętrzne regulaminy lub instrukcje dotyczące bezpieczeństwa ludzi i zasobów informacyjnych oraz indywidualne zakresy zadań osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych w określonym systemie.

6. Wykaz pomieszczeń w których przetwarzane są dane osobowe oraz opis systemów informatycznych Urzędu Gminy w Złotej i ich zabezpieczeń zawiera załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu.

7. W celu ochrony przed utratą danych w Urzędzie Gminy w Złotej stosowane są następujące zabezpieczenia:

1. *odrębne zasilanie sprzętu komputerowego.*
2. *ochrona serwerów oraz poszczególnych stacji roboczych przed zanikiem zasilania poprzez stosowanie zasilaczy zapasowych UPS.*
3. *ochrona przed utratą zgromadzonych danych przez robienie kopii zapasowych na serwerze poprzez tworzenie lustrzanej kopii zapasowej na osobnym dysku, z których w przypadku awarii odnawiane są dane i system operacyjny.*
4. *Zabezpieczenia przed nieautoryzowanym dostępem do baz danych Urzędu:*

- 1) *wszystkie gniazdka lokalnej sieci komputerowej są galwanicznie oddzielone od szkieletu sieci komputerowej. Podłączenie danego użytkownika do sieci komputerowej dokonuje Administrator Bezpieczeństwa Informacji.*
- 2) *aby uzyskać dostęp do zasobów sieci, należy zwrócić się do Administratora Bezpieczeństwa z odpowiednim wnioskiem w którym podane będą dane nowego użytkownika oraz zasoby jakie ma on mieć udostępnione.*
- 3) *w systemie informatycznym Urzędu zastosowano podwójną autoryzację użytkownika. Pierwszej autoryzacji należy dokonać w momencie uzyskania dostępu do serwera Urzędu, podając login użytkownika i hasło. Drugiej autoryzacji należy dokonać uruchamiając program użytkowy, podając login użytkownika i hasło. Dostęp do wybranej bazy danych Urzędu uzyskuje się dopiero po poprawnym podwójnym zalogowaniu się do systemu*

informatycznego Urzędu.

3) *Zabezpieczenia przed nieautoryzowanym dostępem do baz danych Urzędu poprzez internet.*

W zakresie dostępu z sieci wewnętrznej Urzędu do sieci rozległej Internet zastosowano środki ochrony przed podsłuchiwaniem, penetrowaniem i atakiem z zewnątrz. Zastosowano firewall, który ma za zadanie uwierzytelnianie źródła przychodzących wiadomości oraz filtrowanie pakietów w oparciu o adres IP, numer portu i inne parametry. Ściana ogniowa składa się z bezpiecznego systemu operacyjnego i filtra pakietów. Ruch pakietów, który firewall przepuszcza jest określony przez administratora.

Firewall zapisuje do logu fakt zaistnienia wyjątkowych zdarzeń i śledzi ruch pakietów przechodzących przez nią. Dostęp do sieci jest ustalony indywidualnie dla każdego użytkownika na podstawie wniosku.

Oprócz filtra pakietów (firewall) zastosowano również system wykrywający obecność wirusów w poczcie elektronicznej.

W efekcie zapewnione jest:

- 1) zabezpieczenie sieci przed atakiem z zewnątrz poprzez blokowanie wybranych portów,*
- 2) filtrowanie pakietów i blokowanie niektórych usług,*
- 3) objęcie ochroną antywirusową wszystkich danych ściąganych z internetu na stacjach lokalnych,*
- 4) zapisywanie logów połączeń użytkowników z siecią Internet*

5. Postanowienia końcowe.

- 1) do pomieszczeń w których następuje przetwarzanie danych osobowych mają dostęp tylko uprawnione osoby bezpośrednio związane z nadzorem nad serwerami lub aplikacjami, .*
- 2) zabezpieczenie przed nieuprawnionym dostępem do danych, prowadzone jest przez Administratora Bezpieczeństwa zgodnie z przyjętymi procedurami nadawania uprawnień do systemu informatycznego.*
- 3) osoby mające dostęp do danych powinny posiadać zaświadczenie o przebyłym szkoleniu z zakresu ustawy o ochronie danych osobowych.*
- 4) w pobliżu wejścia do pomieszczenia z serwerami i innym urządzeniami znajduje się gaśnica, która okresowo jest napełniana i kontrolowana przez specjalistę.*

Rozdział 3

KONTROLA PRZESTRZEGANIA ZASAD ZABEZPIECZENIA DANYCH OSOBOWYCH

1. Administrator danych lub osoba przez niego wyznaczona, którą jest „Administrator Bezpieczeństwa Informacji” sprawuje nadzór nad przestrzeganiem zasad ochrony danych osobowych wynikających z ustawy o ochronie danych

osobowych oraz zasad ustanowionych w niniejszym dokumencie.

2. Administrator Bezpieczeństwa powinien sporządzać plany kontroli zatwierdzone przez Wójta i zgodnie z nimi przeprowadzać kontrole oraz dokonywać okresowych ocen stanu bezpieczeństwa danych osobowych.

3. Na podstawie zgromadzonych materiałów, o których mowa w ust. 2, Administrator Bezpieczeństwa sporządza sprawozdanie i przedstawia Administratorowi danych tj. Wójtowi Gminy Złota,

Rozdział 4

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NARUSZENIA OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

1. W przypadku stwierdzenia naruszenia:

- 1) zabezpieczenia systemu informatycznego,
- 2) technicznego stanu urządzeń,
- 3) zawartości zbioru danych osobowych,
- 4) ujawnienia metody pracy lub sposobu działania programu,
- 5) jakości transmisji danych w sieci telekomunikacyjnej mogącej wskazywać na naruszenie zabezpieczeń tych danych,
- 6) innych zdarzeń mogących mieć wpływ na naruszenie danych osobowych (np. zalanie, pożar, itp.)

każda osoba zatrudniona przy przetwarzaniu danych osobowych jest obowiązana niezwłocznie powiadomić o tym fakcie Administratora Bezpieczeństwa.

2. W razie niemożliwości zawiadomienia Administratora Bezpieczeństwa lub osoby przez niego upoważnionej, należy powiadomić bezpośredniego przełożonego.

3. Do czasu przybycia na miejsce naruszenia ochrony danych osobowych Administratora Bezpieczeństwa lub upoważnionej przez niego osoby, należy:

- 1) niezwłocznie podjąć czynności niezbędne dla powstrzymania niepożądanych skutków zaistniałego naruszenia, o ile istnieje taka możliwość, a następnie uwzględnić w działaniu również ustalenie przyczyn lub sprawców,
- 2) rozważyć wstrzymanie bieżącej pracy na komputerze lub pracy biurowej w celu zabezpieczenia miejsca zdarzenia,
- 3) zaniechać - o ile to możliwe - dalszych planowanych przedsięwzięć, które wiążą się z zaistniałym naruszeniem i mogą utrudnić udokumentowanie i analizę,
- 4) podjąć inne działania przewidziane i określone w instrukcjach technicznych i technologicznych stosownie do objawów i komunikatów towarzyszących

naruszeniu,

- 5) podjąć stosowne działania, jeśli zaistniały przypadek jest określony w dokumentacji systemu operacyjnego, dokumentacji bazy danych lub aplikacji użytkowej,
- 6) zastosować się do innych instrukcji i regulaminów, jeżeli odnoszą się one do zaistniałego przypadku,
- 7) udokumentować wstępnie zaistniałe naruszenie,
- 8) nie opuszczać bez uzasadnionej potrzeby miejsca zdarzenia do czasu przybycia Administratora Bezpieczeństwa lub osoby upoważnionej.

4. Po przybyciu na miejsce naruszenia lub ujawnienia ochrony danych osobowych, Administrator Bezpieczeństwa lub osoba go zastępująca:

- 1) zapoznaje się z zaistniałą sytuacją i dokonuje wyboru metody dalszego postępowania mając na uwadze ewentualne zagrożenia dla prawidłowości pracy Urzędu,
- 2) może żądać dokładnej relacji z zaistniałego naruszenia od osoby powiadamiającej, jak również od każdej innej osoby, która może posiadać informacje związane z zaistniałym naruszeniem,
- 3) rozważa celowość i potrzebę powiadomienia o zaistniałym naruszeniu Administratora danych ,
- 5) nawiązuje bezpośredni kontakt, jeżeli zachodzi taka potrzeba, ze specjalistami spoza Urzędu.

6. Administrator Bezpieczeństwa dokumentuje zaistniały przypadek naruszenia oraz sporządza raport wg wzoru stanowiącego załącznik nr 3, który powinien zawierać w szczególności:

- 1) wskazanie osoby powiadamiającej o naruszeniu oraz innych osób zaangażowanych lub odpytanych w związku z naruszeniem,
- 2) określenie czasu i miejsca naruszenia i powiadomienia,
- 3) określenie okoliczności towarzyszących i rodzaju naruszenia,
- 4) wyszczególnienie wziętych faktycznie pod uwagę przesłanek do wyboru metody postępowania i opis podjętego działania,
- 5) wstępną ocenę przyczyn wystąpienia naruszenia,
- 6) ocenę przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego i naprawczego.

7. Raport, o którym mowa w ust. 6, Administrator Bezpieczeństwa niezwłocznie przekazuje Administratorowi Danych tj. Wójtowi Gminy Złota ,a w przypadku jego nieobecności osobie uprawnionej.

8. Po wyczerpaniu niezbędnych środków doraźnych po zaistniałym naruszeniu Administrator Bezpieczeństwa zasięga niezbędnych opinii i proponuje postępowanie naprawcze, a w tym ustosunkowuje się do kwestii ewentualnego odtworzenia danych z zabezpieczeń oraz terminu wznowienia przetwarzania danych.

9. Zaistniałe naruszenie może stać się przedmiotem szczegółowej, zespołowej analizy prowadzonej przez Kierownictwo Urzędu, Administratora Bezpieczeństwa Informacji, Pełnomocnika ds. Ochrony Informacji Niejawnych.

10. Analiza, o której mowa w ust. 9, powinna zawierać wszechstronną ocenę zaistniałego naruszenia, wskazanie odpowiedzialnych, wnioski co do ewentualnych przedsięwzięć proceduralnych, organizacyjnych, kadrowych i technicznych, które powinny zapobiec podobnym naruszeniom w przyszłości.

Rozdział 5

MONITOROWANIE ZABEZPIECZEŃ

1. Prawo do monitorowania systemu zabezpieczeń posiadają , zgodnie z zakresem czynności:
 - a) Administrator Danych,
 - b) Administrator Bezpieczeństwa Informacji.
2. W ramach kontroli należy zwracać szczególną uwagę na:
 - a) okresowe sprawdzanie kopii bezpieczeństwa pod względem przydatności do możliwości odtwarzania danych,
 - b) kontrola ewidencji nośników magnetycznych,
 - c) kontrola właściwej częstotliwości zmiany hasel .

Rozdział 6

SZKOLENIA

1. Wszyscy pracownicy Urzędu mają obowiązek brać udział w szkoleniach ,
2. Szkolenie powinno dotyczyć:
 - a) obowiązujących przepisów i instrukcji wewnętrznych dotyczących ochrony danych osobowych, sposobu niszczenia wydruków i zapisów na nośnikach magnetycznych i optycznych,
 - b) przedstawienie zasad ochrony danych osobowych dotyczących bezpośrednio wykonywanych obowiązków na stanowisku pracy.

Rozdział 7

NISZCZENIE WYDRUKÓW I ZAPISÓW NA NOŚNIKACH MAGNETYCZNYCH

1. Nośniki magnetyczne przekazywane na zewnątrz powinny być pozbawione zapisów zawierających dane osobowe. ,
2. Niszczenie poprzednich zapisów powinno odbywać się poprzez wymazywanie informacji oraz formatowanie nośnika,
3. Poprawność przygotowania nośnika magnetycznego powinna być sprawdzona przez Administratora Bezpieczeństwa Informacji.
4. Uszkodzone nośniki magnetyczne przed ich wyrzuceniem należy fizycznie zniszczyć poprzez przecięcie, przełamanie itp.
5. Wydruki po wykorzystaniu należy zniszczyć w mechanicznej niszczarce do papieru.

Rozdział 8

ARCHIWIZACJA DANYCH

1. Dane systemów kopiowane są w systemie tygodniowym,
2. Kopie awaryjne danych zapisywanych w programach wykonywane są codziennie,
3. Odpowiedzialnym za wykonywanie kopii danych i kopii awaryjnych jest Administrator Bezpieczeństwa Informacji,
4. Na koniec danego miesiąca wykonywane są kopie bezpieczeństwa z całego programu przetwarzającego dane. Nośniki z kopiami bezpieczeństwa przechowywane są w (kasa Urzędu, kancelaria dokumentów niejawnych itp.),
5. Kopie awaryjne przechowywane są w (*kasa pancerna, szafa metalowa - w wyznaczonym pomieszczeniu lub instytucji , z którą podpisano stosowne porozumienie*),
6. Dyskietki , na których zapisywane są kopie bezpieczeństwa są każdorazowo wymazywane i formatowane , w taki sposób , by nie można było odtworzyć ich zawartości.
7. Płyty CD , DVD na których przechowuje się kopie awaryjne niszczy się w sposób mechaniczny . tak by nie można było użyć ich ponownie,
8. Administrator Bezpieczeństwa Informacji odpowiedzialny jest za dokonywanie wymiany kopii awaryjnych na aktualne,
9. Administrator Bezpieczeństwa Informacji dokonuje okresowej weryfikacji kopii bezpieczeństwa pod kątem ich przydatności,

Rozdział 9

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Wobec osoby, która w przypadku naruszenia zabezpieczeń systemu informatycznego lub uzasadnionego domniemania takiego naruszenia nie podjęła działania określonego w niniejszym dokumencie, a w szczególności nie powiadomiła odpowiedniej osoby zgodnie z określonymi zasadami, a także gdy nie zrealizowała stosownego działania dokumentującego ten przypadek, wszczyna się postępowanie dyscyplinarne.

2. Administrator Bezpieczeństwa zobowiązany jest prowadzić ewidencję osób, które zostały zapoznane z niniejszym dokumentem i zobowiązują się do stosowania zasad w nim zawartych wg wzoru stanowiącego załącznik nr 4 do niniejszego dokumentu.

3. Przypadki nieuzasadnionego zaniechania obowiązków wynikających z niniejszego dokumentu mogą być potraktowane jako ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych. w szczególności przez osobę, która wobec naruszenia zabezpieczenia systemu informatycznego lub uzasadnionego domniemania takiego naruszenia nie powiadomiła o tym Administratora Bezpieczeństwa.

4. Orzeczona kara dyscyplinarna, wobec osoby uchylającej się od powiadomienia administratora bezpieczeństwa informacji nie wyklucza odpowiedzialności karnej tej osoby zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926) oraz możliwości wniesienia wobec niej sprawy z powództwa cywilnego przez pracodawcę o zrekompensowanie poniesionych strat.

5. W sprawach nie uregulowanych niniejszym dokumentem mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926), rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 100, poz. 1024) oraz rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobu technicznego przygotowania systemów i sieci do przekazywania informacji – do gromadzenia wykazów połączeń telefonicznych i innych przekazów informacji oraz sposobów zabezpieczenia danych informatycznych (Dz. U. Nr 100, poz. 1023).

Załącznik nr 1 do „Polityki bezpieczeństwa”

Granice obszarów oraz osoby i Referaty , które przetwarzają dane osobowe.

POKÓJ NR 1 – parter- Promocja Gminy ; Inwestycje	
Osoby edytujące dane, mające wgląd do danych osobowych i ich edycji	<u>Imię i nazwisko:</u> - Paweł Bochniak - Łukasz Sęsoła - Józef Kamiński

POKÓJ NR 3 – parter- Podatki i opłaty lokalne ; zwrot podatku VAT od paliwa dla rolników	
Osoby edytujące dane, mające wgląd do danych osobowych i ich edycji	<u>Imię i nazwisko:</u> - Zofia Prus - Celina Paździor

POKÓJ NR 5 – parter – GOPS – jednostka organizacyjna Gminy	
Osoby edytujące dane, mające wgląd do danych osobowych i ich edycji	<u>Imię i nazwisko:</u> - Monika Lemańczyk - Teresa Koza - Bogumiła Chabińska-Bisikiewicz

POKÓJ NR 6 – parter – GOPS - jednostka organizacyjna Gminy	
Osoby edytujące dane, mające wgląd do danych osobowych i ich edycji	<u>Imię i nazwisko:</u> - Agnieszka Gil

POKÓJ NR 7 – I piętro – Budżet Gminy	
Osoby edytujące dane, mające wgląd do danych osobowych i ich edycji	<u>Imię i nazwisko:</u> - Kazimiera Król - Jolanta Piwowarska

POKÓJ NR 8abc – I piętro Kierownictwo Urzędu Gminy ; Sekretariat	
Osoby edytujące dane, mające wgląd do danych osobowych i ich edycji	<u>Imię i nazwisko:</u> - Agnieszka Rasińska

POKÓJ NR 9 – I piętro Inwestycje ; Gospodarka Przestrzenna	
Osoby edytujące dane, mające wgląd do danych osobowych i ich edycji	<u>Imię i nazwisko:</u> - Jarosław Nowak - Włodzimierz Osiecki

POKÓJ NR 10 – I piętro Kadry; Plac ; Płatnik ; Rolnictwo	
Osoby edytujące dane, mające wgląd do danych osobowych i ich edycji	<u>Imię i nazwisko:</u> - Teresa Pieczonka - Elżbieta Kucięba

POKOJ NR 11 – I piętro Ewidencja Ludności; Dowody Osobiste; Sprawy Obronne i OC

Osoby edytujące dane, mające wgląd do danych osobowych i ich edycji	<u>Imię i nazwisko:</u>
	- Lidia Dziura - Wiesław Pieczonka

POKOJ NR 12 – I piętro Działalność Gospodarcza Ochrona Środowiska

Osoby edytujące dane, mające wgląd do danych osobowych i ich edycji	<u>Imię i nazwisko:</u>
	- Alicja Kiża - Krystian Kręcisz

Budynek Remizy OSP- parter USC

Osoby edytujące dane, mające wgląd do danych osobowych i ich edycji	<u>Imię i nazwisko:</u>
	- Jolanta Fichtel

Osoby mające prawo wglądu do danych osobowych w kartotekach z uwagi na wykonywane zakresy czynności

Administrator Danych	<u>Imię i nazwisko:</u> - Tadeusz Sulek
Sekretarz Gminy	<u>Imię i nazwisko:</u> - Ireneusz Goluszka
Administrator Bezpieczeństwa Informacji	<u>Imię i nazwisko:</u> - Rafał Czaplą
Zastępca Administratora Bezpieczeństwa Informacji	<u>Imię i nazwisko:</u> - Paweł Bochniak
Radca Prawny	<u>Imię i nazwisko:</u> - Zbigniew Kolodziej
Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych	<u>Imię i nazwisko:</u> - Jolanta Fichtel
Skarbnik Gminy	<u>Imię i nazwisko:</u> - Alicja Jaworska
Kierownik Kancelarii Dokumentów Niejawnych	<u>Imię i nazwisko:</u> - Wiesław Pieczonka

Załącznik nr 2 do „Polityki bezpieczeństwa”**Opis struktur zbiorów danych**

Zgodnie z §4 pkt 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 Kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 100, poz. 1024), dla każdego zidentyfikowanego zbioru danych powinien być wskazany opis struktury zbioru i zakres informacji gromadzonych w danym zbiorze. Opisy poszczególnych pól informacyjnych w strukturze zbioru danych powinny jednoznacznie wskazywać jakie kategorie danych są w nich przechowywane.

W §4 pkt 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 Kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 100, poz. 1024) wyraźnie wskazano, że w polityce bezpieczeństwa ma być zawarty opis struktury zbiorów wskazujący zawartość poszczególnych pól informacyjnych i powiązania między nimi. Opis ten może być przedstawiony w postaci formalnej, w postaci graficznej pokazującej istniejące powiązania pomiędzy obiektami, jak również opisu tekstowego.

Opis struktury zbioru danych powinien znajdować się w dokumentacji technicznej eksploatowanych systemów. Dokumentacja może być załączona w formie elektronicznej lub papierowej.

Załącznik nr 3 do „Polityki bezpieczeństwa „

R a p o r t
z naruszenia bezpieczeństwa systemu informatycznego w
Urzędzie

1. Data: Godzina:
(dd.mm.rr) *(00:00)*

2. Osoba powiadamiająca o zaistniałym zdarzeniu:

.....
(imię, nazwisko, stanowisko służbowe, nazwa użytkownika (jeśli występuje))

3. Lokalizacja zdarzenia:

.....
(np. nr pokoju, nazwa pomieszczenia)

4. Rodzaj naruszenia bezpieczeństwa oraz okoliczności towarzyszące:

.....
.....

5. Podjęte działania:

.....
.....

6. Przyczyny wystąpienia zdarzenia:

.....
.....

7. Postępowanie wyjaśniające:

.....
.....

.....
data, podpis Administratora Bezpieczeństwa Informacji

Załącznik nr 4 do „ Polityki bezpieczeństwa „

Wykaz osób, które zostały zapoznane z „Polityką bezpieczeństwa i obsługi systemów informatycznych służących do przetwarzania danych osobowych w Urzędzie Gminy w Złotej przeznaczony dla osób zatrudnionych przy przetwarzaniu tych danych.

Przyjąłem/am/ do wiadomości i stosowania zapisy Polityki bezpieczeństwa.

Nazwisko i Imię	Komórka organizacyjna	Data, podpis

Załącznik nr 5 do „Polityki bezpieczeństwa”.

.....
/imię i nazwisko pracownika/

.....
/adres zamieszkania/

OŚWIADCZENIE

1. Stwierdzam własnoręcznym podpisem, że znana jest mi treść przepisów :
- a) o ochronie tajemnic prawnie chronionych stanowiących tajemnicę służbową wynikającą z Kodeksu Pracy,
 - b) o ochronie danych osobowych wynikająca z ustawy o ochronie danych osobowych
 - c) o odpowiedzialności karnej za naruszenie ochrony danych osobowych.
2. Zobowiązuję się nie ujawniać wiadomości, z którymi zapoznałem/am się w trakcie wykonywanych czynności służbowych .

.....
(podpis pracownika)

.....
(podpis złożono w obecności)

Uwaga!

- 1. Obsługa techniczna urzędu, (sprzątaczkł , pracownicy gospodarczy podpisują oświadczenie , którego wzór stanowi załącznik nr 5 do „Polityki bezpieczeństwa”.
- 2. Osoby odbywające staż, praktykę mają wgląd do danych osobowych oraz do systemu informatycznego na podstawie upoważnienia (zał. nr 6) nadanego przez Administratora oraz oświadczenia (zał. nr 5).

Załącznik nr 6 do „Polityki bezpieczeństwa”

.....
/miejsowość, data/

U P O W A Ż N I E N I E Nr.....

Na podstawie art.37 ustawy z dnia 29 sierpnia 1999 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.)

U p o w a ż n i a m

.....
/Imię i nazwisko/

zatrudnionego na stanowisku.....
do przetwarzania danych osobowych oraz do obsługi systemu informatycznego oraz urządzeń wchodzących w jego skład, służących do przetwarzania danych osobowych

W.....
/nazwa jednostki organizacyjnej/

Upoważnienie wydaje się na czas zatrudnienia w jednostce.

.....
Administrator Danych

Uwaga!

1. Obsługa techniczna urzędu, (sprzątaczkę , pracownicy gospodarczy podpisują oświadczenie , którego wzór stanowi załącznik nr 5 do „Polityki bezpieczeństwa”.
2. Osoby odbywające staż, praktykę mają wgląd do danych osobowych oraz do systemu informatycznego na podstawie upoważnienia (zał. nr 6) nadanego przez Administratora oraz oświadczenia (zał. nr 5).

Załącznik nr 7 do „Polityki bezpieczeństwa”

(nazwisko i imię)	(stanowisko)
---------------------	----------------

L.p	Data nadania upoważnienia	Data ustania upoważnienia	Zakres upoważnienia	hasło	Uwagi
1					
2					
3					
4					

Zakres upoważnienia:

wgląd	D
wprowadzanie	W
modyfikacja	M
usuwanie	U

(Administrator Bezpieczeństwa Informacji)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(miejsowość, data)